

ledes denne Sag rettelig bør behandles. Det er for saa vidt et underordnet Punkt, naar der tales om, at Sagen er trukket et Aar i Langdrag, det maatte i alt Fald overføres saaledes, at der ikke paa denne Rigsdag er forelagt noget Lovforslag; der er nemlig ikke hengaaet et Aar mellem den Gang, det vedkommende Andragende blev henvist til Ministeriet, og den Gang Beslutningen om Kommissionens Retsfættelse blev tagen. Dette er naturligvis kun det Underordnede. En anden Ting er det, at denne Sag er i Vinkelfgheden, naar man vil være reiserdig, vanskeligere, end ærede Medlemmer maatte tro; men i Øvrigt maa Administrationen naturligvis hævde for sig sin Frihed til at forberede Sagen paa den Maade, som den finder rigtig. Den finder det ikke hensigtsmæssigt at indlade sig i nogen Diskussion om disse Forberedelser paa et saadant mellemigende Stadium som det nuværende; det vil være tilbønl at gjøre det, naar Sagen senere kommer til endelig Forhandling. Ogsaa med Hensyn til Slutningen af det ærede Flertallets Ytringer om Reserveconden, tror jeg at maatte sige, at den er noget forhastet. Jeg skal villigt erkende, at der i de foregaaende Udtryk i Flertallets Udtalelser ganske rigtigt er fremhævet, at det er et Statsrevisionsspørgsmaal og derpaa et Granskningsspørgsmaal for Rigsdagen i Henhold til Statsrevisionsens Betænkning. Det er den formelle Side af Sagen, som meget rigtigt er fremhævet, og ligeledes paafsjønner jeg, at der er fremhævet et meget vigtigt Realitetsmoment, det nemlig, at Hensigtsmæssigheden af de skete Omfatninger maa bedømmes i Forbindelse med saavel de tidligere Foretagender som de ifølge Lov af 20de December 1873 nødvendiggjorte extraordinære Omfatninger. Der er to Momenter, som naturligvis maa komme i Betragtning: for det Første de Dispositioner over Reserveconden, som nødvendiggjøres ved Finantslovens Bestemmelser om Tilflugt til Aarets løbende Udgifter, og for det Andet, Hensynet til den større Operation, nemlig Opsigelsen af Laanet tilbønl eller ganske. Disse Forholds Bedømmelse ere en Totalitet, og jeg tror ikke, det fører til Noget, om Finantsudvalget midt i Perioden vilde foregribe en samlet Undersøgelse og Bedømmelse af disse Spørgsmaal. Det maa erkendes, at selv affet fra den væsentlige Omstændighed, at der kan være Spørgsmaal om saa store Dispositioner som dem, der behøves til Indfrielse af det engelske Laan, saa er det klart, at man ikke fra Begyndelsen af Aaret kan vide, hvorledes Indtagterne vilde flyde inden Aarets Udgang, og altsaa heller ikke vide, i hvilket Omfang man vil benytte den Ret, som er givet til at tage Beløb af Reserveconden til Fordel for Aarets løbende Udgifter. En anden Sag var det, dersom der var nogensomhelst Tvivl med Hensyn til Finantsministerens Ret til at foretage saadanne Dispositioner som dem, der her er Spørgsmaal om. Jeg skal villigt erkende,

at Udtrykkene ogsaa fra Flertallets Side ere affattede med en vis Forsigtighed, idet det hedder, at „Rigsdagen ikke har erkjendt, at Finantsbestyrelsen har Ret til at udøve en saa fri Raadighed i Ombytninger af Aktiverne ud over, hvad de finantsielle Bevillinger kræve“. Derved er der at bemærke, at der mangler enhver Oplysning for det Første, om der har været udøvet nogen Raadighed i Ombytningen ud over, hvad de finantsielle Bevillinger kræve; men afset derfra tror jeg dog, det vilde have været nok saa betegnende at sige, at Rigsdagen ingensinde — i det Mindste mig vitterlig — har miskjendt, at Finantsministeren har en Ret som den, der her er Tale om. Jeg mindes ikke, at der har været ført indgribende Forhandlinger om disse Spørgsmaal, undtagen, tror jeg, ved Statsregnskabet for 1867—68; men, naar man vil se de Forhandlinger efter, som den Gang bleve førte i Anledning af forskellige Dispositioner, som min ærede Kollega, den nuværende Indenrigsminister, havde truffet, saa vil man finde, at de havde en ganske særegen Karakter. Det var ikke det almindelige Spørgsmaal, som den Gang var fremme; man erkjendte tværtimod, at der tilkom Finantsministeriet en vidtstrakt administrativ Raadighed sigtende til i Almindelighed at gjøre Reservecondens Effekter lettere realisable. Nei, Spørgsmaalet den Gang var noget eiendommeligt, idet der var Tale om Optragelsen af et Laan under saadanne Vilkaar, som, om det end senere viste sig, at Dispositionerne havde været hensigtsmæssige, dog ikke havde udtryffeligt Gjennemslutning i Finantsloven. Dette gav, som sagt, Spørgsmaalet en helt anden Karakter, end Spørgsmaalet i al Almindelighed vilde have. Dette i Forbigaaende. Den Gang ligesom oftere ellers falder der Ytringer om, hvor vidt det maatte være tilraadeligt ad Lovgivningens Vej at bestemme den administrative Raadighed over Reserveconden; men Alle, som have været nærmere ved dette Spørgsmaal og tænkt derover i det Enkelte, ere komne til det Resultat, at et Forsøg i den Retning vistnok vilde mislykkes. Et af Lo vil nemlig se, hvis man gaar den Vej. Enten vil der ikke kunne opstilles Regler, som indeholde nogen Grændse for denne Raadighed, som ikke ligge i Forholdenes Natur og ere anerkjendte fra alle Sider, eller ogsaa maatte der lægges et saadant Baand paa Administrationens Raadighed, at Papirerne derved bleve, om jeg maa sige, beskæftede med et sidskommissarisk Baand, som ikke kunde løses uden særlig Lovbeslutning; men det kunde dog aabenbart ikke være ønskeligt. Det Spørgsmaal, som her er fremdraget, vil jo imidlertid naturligvis blive Gjenstand for Statsrevisionsens Prøvelse, og da vilde de Bemærkninger kunne fremkomme, hvortil der maatte findes Anledning. Der kan findes Dadel Sted; men, hvis man finder, at den fulgte Fremgangsmaade er rigtig, haaber jeg ogsaa, at der vil finde Erkjendelse Sted. Med Hensyn til